

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ES 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

== A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG“ HIVATALOS KOZLÖNYE ==

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Közégek, napok, gazdasági egyesületi tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, közsegi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FÜMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K. A nyílt-tér és hirdetések előre fizetendők.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

A testvériség.

Az emberiség valószínűleg azért halad olyan lassan a boldogulás útján, mert igen sokan akarják boldogítani.

Valahányszor a társadalmi fejlődés eljut azon — periodikusan mindig visszatérő pont-hoz, a mikor az adott gazdasági élet és termelési technika már nem nyújt a társadalom egészének tisztességes megélhetést, szóval mikor megjelenik a tömegnyomor, a gazdasági kérdések kezdik izgálni és foglalkoztatni az emberek agyát és uralomba veszik az egész köz- és magánéletet: halomszámra születnek és kínálóznak től a külföldi reform irányzatok s megindul a vadászat a tömegre. Igen vadásznak, sőt meghódítás után fosztogatnak is. Egyik-másik irányzat zsákmánynak tekint a meghódított tömeget, kiforgatja nemcsak anyagi, de féltve őrzött szellemi javaiból is s aztán egy győztes fölényével és erejével teljesen leigazza.

A különböző társadalompolitikai irányzatok által elaprózott emberi erők harcra kelnek egymással s valósággal végzete az embereknek, hogy a mikor előre kell menjenek, nem egymásért és egymás mellett, hanem egymás ellen kell küzdeni.

Minden komoly lépést, a melyet a tökéletesedés felé tesz, tömérdek étellel, sokszor vértengerrel kell megváltania az emberiségnek ösidők óta.

A legérdekesebb a dologban az, hogy mindez történik a testvériség szent nevében. Mert ezt a jelszót, mintha belépő-jegy volna az irányzatok dühös versenyére, egyik sem feledi el a lobogójára írni.

Van valami tartalma, szociális jelentősége ennek a jelszónak, de az a tartalom annyira határozatlan, térben és időben egyaránt annyira ingadozó, hogy a ki ezen jelszó jelentőségét komolyan akarja vizsgálni, azt rögtön egy másik fogalommal kell helyettesítenie.

Az ilyen határozatlan tartalmú fogalmak ugyanis szépen megférhetnek egy erkölcsi codexben, a mely természetszerűen tulus, sokat követel, hogy a kevesebbet biztosítsa, helyükön vannak a politikai küzdelem porondján is, mert a politika főcélja a tömeghódítás és ennek a célnak a túlzás megengedett és minden időben használt eszköze,

de nincs helye az ilyen labilis fogalmaknak a tudományban, a mely komoly vizsgálódásokat folytat és igazságokra akar építeni.

Az a másik hasonló, de már határozott tartalmú fogalom, a melylyel a tudomány a testvériséget helyettesíti: az altruizmus.

Olyan korszakot élünk, a mikor a politikában a testvériségnek nagy kelendősége, magas árfolyama van. A tudományról ma éppen az ellenkezőt mondhatjuk el.

Politika és tudomány ellentétes véleményen van és ezen nem kell csodálkozni. A politika vezérlő motívumai között faji, nemzetiségi érzés, vallás, egyéni érdek, szóval minden odaváló és nem odaváló szerepelt már és szerepel, csak éppen az nem, a minek pedig első sorban volna ott helye és döntő jelentősége t. i. a tudomány nem.

S innen van aztán, hogy miközben a politika tömve van ezzel a jelszóval: a tudomány azt sugja azon — fájdalom — keveseknek, a kik tőle szoktak tanácsot kérni, hogy alaptalanabb üresemből jelszón még nem rágódott a világ, mint a milyen a testvériség. Nemcsak testvériség nincs az emberek között, de a szónok közönségesen használt értelmében vett altruizmusról sem lehet beszélni.

Az altruizmus ellentéte: az egoizmus. Egoisztikus cselekvés alatt pedig olyan cselekvést szokás érteni, a mely a cselekvő egyéni érdekeit szolgálja, a melynek tehát indító oka és célja a cselekvőnek valamely belső szükséglete. Ezzel szemben altruisztikus az a cselekedet, mely nem a cselekvő, de mások érdekeit szolgálja, a melynél a cél a cselekvő szervezeten kívül esik.

Erre azt feleli a tudomány, hogy az emberi szervezet semmi néven nevezendő funkciójánál, másból, mint önmagából indító okot és célt nem merithet. Ha tehát az az altruizmus lényege a mit fentebb mondtunk: akkor végső konzekvencia gyanánt a következő kegyetlen igazság mered felénk: az emberi szervezet altruisztikus cselekvésre képtelen. De hát akkor mi lesz azon cselekvésekkel, a melyek mások érdekeit szolgálják s a melyek mindig voltak és vannak? Hát a történelem nem mutat-

ragyogó példákat arra, hogy egyesek, tömegek másokért, nagy eszmékért legbecesebb javaikat, életüket feláldozzák?

Hát nem látjuk-e magunk körül is a mások érdekeit szolgáló cselekvéseket nagy számban? Sőt miután a társadalom emberek szerves kapcsolata, a melyben az egyéni érdekek számtalan ponton keresztezik egymást és a közérdeket, képzelhető-e egyáltalán társas lét a mások érdekeit figyelembe vevő és szolgáló cselekvések nélkül?

Nem képzelhető. Ezen cselekvéseknek a társas léttel kezdődni, annak komplikálásával szaporodni kell.

De ezek nem altruisztikus cselekvések a fenti értelemben. Ezen megtisztelő névvel csak akkor illethetjük ezen cselekvéseket, ha az altruizmust nem az egoizmus ellentétéként fogjuk fel és elismerjük azt, a mit elkell ismernünk, hogy a mások érdekeit szolgáló cselekvéseknek is végső alapja: az egoizmus.

Mert mi alapon jönnek létre a mások érdekeit szolgáló cselekvések? Először létre jönnek azért, mert a társas lét kifejlészi az emberben azt a belátást, hogy bizonyos mértékig mások, a köz érdekében cselekedni, magának a cselekvőnek, az egyénnek is jól felfogott érdekében áll. A belátás és a gyakorlat aztán a mások érdekében való cselekvést belső szükségletté fokozzák hamarosan.

Ez az egyik garancia arra, hogy a helyes értelemben vett altruisztikus cselekedetek létre jönnek.

Ott, a hol az egyénben nincs annyi szellemi érettség, hogy az altruisztikus cselekedetek ezen végső egoisztikus vonatkozását belássák s így nincs biztosítva ezen cselekvések létrejötte és a cselekvések azon csoportjánál, a hol az embereket minden belátásuk dacára is a nyers egoizmus szokta befolyásolni, mint például a gazdasági cselekvéseknél és csak emelkedettebb lelkek tudják magukat ezen befolyás alul emancipálni: biztosítja az altruisztikus cselekvéseket a közhatalom, az állami beavatkozás jogi kényszerrel. A belátás mellett tehát a jogi kényszer a második garancia. És az utóbbi esetben azért jön létre az altruisztikus cselekedet, mert

az emberek félnek az ellenkező cselekvés hátrányaitól, esetleges büntetőjogi következményeitől.

Nem helyes tehát az altruizmust — mint ellentétet — az egoizmussal szembeállítani. Az altruizmus az egoizmusnak nem ellentéte, hanem nevelt, fejlett, társadalmi alakja, a kettő között nem lényegbeli, hanem fokozati különbség van.

Nem helyes a szembeállítás még azért sem, mert a mértéket tartó egoizmus, mivel az összjólét az egyének jólétéből rakódik össze, éppen úgy szolgálja a mások és a köz érdekeit, tehát éppen úgy altruisztikus jellegű, a mint a mások és a közérdekeit szolgáló cselekvések is kétségtelenül emelik az egyéni jólétet, tehát egoisztikus színezettel bírnak.

Említve volt, hogy az altruizmusnak a társas léttel kezdődni kell. Minthogy a társas életnek korántsem a család az első alakja, hanem az anyának és gyermekeinek természeti szükségén alapuló együttélése, szinte bizonyossággal megállapítható, hogy az altruizmus a nőben, az anyában jelenik meg legelőbb. Az altruizmusnak azért örök symboluma: a gyermekét szívének meleg szeretetével körülvevő, ápoló anya, a ki sokszor a saját életét kell feláldozza egy másik sarjadó életért.

És itt ismét felborul egy meggyökeresedett közfelfogás. A nő nem a bajnok, a rossznak, hanem egyik legfinomabb emberi érzésnek első forrása.

Bálint Endre.

A közegészségügyről.

Legdrágább kincsünk az egészség. Ezt a kincset kellően értékelni akkor tudjuk, a mikor — nincs.

Az egészséges ember ritkán gondol a betegségre, a beteg egészség után sóhajtozik. Az egészséges ember vidám, meglegedett, gondtalanul, törődés nélkül végzi napi teendőit. A beteg fáradt törődött; kedélye elfasult, munkára képtelen.

Az egészséges emberek társadalma a legfontosabb szociális szükséglet.

E legdrágább közkinccs megóvására, fentartására kiváló gondot fordít minden kulturáram. Gondoskodva van erről nálunk is. A közegészségügyi intézkedéseknek se szeri, se száma; jó volna, ha azoknak végrehajtása is ellenőriztetnék.

Nemcsak a városokban, de a községekben is találunk orvosokat. A

kisebb községek pedig orvosi körökre vannak beosztva, csak hogy ezek a beosztások nem mindenütt a legszerencsésebbek.

Vannak orvosi körök, épen ebben a vármegyében, a hol a körorvos székhelye 13—14 km. távolságra van az érdekelt községektől, nem is szólva az egy csoportba tartozó községek nagy számától, amely körülmény szintén hátrányosan befolyásolja az intenzív orvosi felügyeletet. Aki erre is ráér, láthatja aztán a községe doktorát, amint havonként egyszer sietve benéz a bíróhoz és gyorsan tovább koczik.

Hát hiszen nincs is ezért panasz rendes körülmények között; elvégre annak örülünk, ha sohasem kell látnunk egyet sem. De vannak rendkívüli körülmények, a mikor az orvosra nem négy hétben, nem is öt napban, hanem mindennap szükség van. A mikor a családnak súlyos betege van, vagy épen járvány van a faluban.

Az előbbiről nem szólok, mert az nem „közügy”; jöhet, ha orvosra van szükségem 14 K költségbe kerül, gyógyszeren kívül minden esetben az orvosi segítség igénybevétele. Tíz korona a taksa, négy a fuvar; ráadásul még megköszönöm, ha az általam adott kényelmellen falusi fuvaron megteszi az összesen 24 km.-nyi utat.

Súlyosabb beszámítás alá jön azonban az utóbbi eset a mikor járvány van a faluban. A mikor ugyazólva nincs család, amelynek betege ne volna s a gyermekeért aggodó szülő ott áll tanácstalanul, kétségbeesve, legféltettebb kincsenek — gyermekének — betegágyánál.

A körorvos — ha bejelentik — kiszáll, konstatálja a járványt, meg is teszi a szükséges óvintézkedéseket s aztán megy tovább, mert neki még 20—24 községe van és örülünk ha a rendkívüli helyzetre való tekintettel legalább öt nap múlva újból eljön hozzánk. Ámde öt nap a beteg állapotában nagy változásokat idézhet elő. Ez idő alatt szükség lehet és van is a legtöbb esetben, sürgős orvosi segítségre.

A járványos beteget nem lehet a városba vinni s akinek orvos kell kihozatja. Már aki kihozatja. Mert szegény embernek nagy rubrika egyszeri látogatásért az a 14—16 K.

Hát mit teszen ilyenkor a falusi ember? Vár és reménykedik. Rábizta betegét a jó Istenre, ugys ő a legjobb doktor. Csak hogy elteltek már azok az idők, a mikor a beteget csupán „a jó Isten” gyógyította. Hát hiszen ő is jó kétségtelenül. De azért mégis nyugodtabb az ember, ha a betegét orvos vizsgálja meg s a szakember biztos tudásával gyógyszert rendel, kezelési utasításokat ad s az ezekhez való alkalmazkodás megnyugtató a betegét illetően.

Mindezeket pedig irom abból az alkalomból, hogy nálunk egy veszedelmes gyermekbetegség, a „kanyaró” lépett fel járványszerűen. Grasszál már több hete. Mondhatom: nincs család a faluban, melynek betege ne volna. S bár körorvosunk megteszi a maga kötelességét, a járvány nem csökken, hanem egyre terjed. Igen mert ennek az orvosi körnek, amelybe mi is tartozunk, jelenlegi földrajzi beosztása lehetetlenné teszi ugy a járvány helyén való gyakori

megjelenését, mint a tett óvintézkedések szigorú ellenőrzését. Ez az orvosi kör u. i. Székelyudvarhely székhellyel, magába foglalja az udvarhelyi járás 24 községét Décsfalvától—Pálfalváig. Tessék egy ilyen körben egy orvosnak a kellő intenzivitással eljárni, különösen akkor, mikor — értesüléseim szerint — a kör más községeiben is fellépett a járvány.

Világos, hogy ez a beosztás a jövőben fenn nem állhat. Az új közigazgatási törvények rendelkezései szerint, ha az orvosi körök újra szervezettek, ennek a körnek újra szervezése el nem maradhat. Bizonyára lesz is erre gondja az intéző hatóságoknak.

Nem akarok én az ő dolgukba belekontárkodni; de mint jogos kívánságot hangsúlyozom, hogy az Udvarhelytől nyugatra fekvő községeknek Bögöz székhellyel egy új orvosi körbe való csoportosítása el nem maradhat. Ez a vidék több szempontból csak ezt a beosztást fogadhatná nyugodtan. Ugy tudom, hogy az érdekelt körében is ez az idevonatkozó óhajtat.

Én hiszem, hogyha kérő szavunkat felemeljük, az meghallgatásra is talál. Hiszen ennek a törvényhatóságnak ügyeit ma akkora szociális érzéssel — érző szívvel, a nép szükségletei iránt meleg érdeklődéssel — intézik, hogy a legteljesebb bizalommal lehetünk annak vezetői iránt.

Rozsday István.

KÜLÖNFÉLEK.

— Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy városunk állatvédő egylete tiltakozott a cirkuszban most folyó díjbirkózások ellen;

mondják, hogy városunk jövő havi közgyűlése elé a következő új javaslatok kerülnek: 1. A villamos lámpák ne éjjel, hanem nappal égjenek. 2. Minden jóravaló ember nappal végezze a munkáját, éjszaka pedig ne zavarja a mások nyugalomát. 3. Szabadságot minden tisztviselő egyformán élvezhet, de csak születése előtt, vagy halála után;

mondják, hogy a sétaterre — nagy látogatottsága miatt — ezentul csak hatósági belépőjegyek mellett lehet jutni;

mondják, hogy a legutóbbi városi közgyűlés határozatait senkise felebbezte meg;

mondják, hogy az új végrehajtási törvénytől való félelemben a város összes bacillus-telepeire biztosítási végrehajtást kérnek;

mondják, hogy vicinális vonatunk összes kísérő személyzete ellen pert indítanak, — mert a héten már több ízben — korábban érkezett be a vonat a vasuti állomásra;

mondják, hogy az új végrehajtási törvény életbelépése alkalmából végrehajtóink néhány erős dobnak a beszerzését sürgetik.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget — a szerkesztőség.

— A III. oszt. kereseti adó kivétele kedden nyert befejezést. A vármegye törvényhatóságát Sándor Mózes kir. tanácsos, ny. tanfelügyelő, Vajda Ferenc ref. esperes, báró Or-

bán Ottó, Persian János és Ferenczy Gyula nyug. árvaszéki elnök képviselték, a pénzügyigazgatóság részéről pedig a járásokat illetően Daróczy Ignác pü. fogalmazó és a városra nézve Németh Albert s.-titkár volt az előadó. Az általános hangulat szerint itélve, ugy az állam, mint a közönség érdeke a legmesszebb menő körültekintéssel nyert kielégítést s ezt megnyugvással jegyezzük ugy az elnöklő kir. tanácsos, mint a bizottság tagjai és az előadók érdemei közé.

— Az erdélyi egyházmegye papnövendékei közé a július 2-án megtartott konkurzus alkalmával — mint utólag értesültünk — Székelyudvarhelyről Lakatos Menyharton kívül a következő ifjakat vették fel: Kovács Gergely, Marton János és Bodrogi Dezsőt, kiknek sok szerencsét kívánunk új hivatásukhoz.

— Hangverseny. A Korond-fürdőn üdülő nagy beteg Lányi Géza cimbalom művész javára, a fürdőközönség egyes lelkes tagjainak közreműködésével vasárnap július 18-án táncvigalommal egybekötött nagy-szabású hangversenyt rendeznek. Lányi Géza, ki tudvalevőleg Blaha Luiza kiválóan kedvelt cimbalom-művésze volt, speciális magyaros játékaival sok élvezetet szerzett már a magyar zenét kedvelő közönségnek és megérdemli, hogy most nagy betegségében méltó támogatáson részesüljön. A hangverseny kezdete 8 órakor lesz, belépő díj: személyjegy 2 K. Családjegy 5 K.

— Pikard testvérek cirkusza a napokban városunkba érkezik. Ez az eisörendő lovarda társulat jelenleg Segesvárott működik a közönség legnagyobb meglepedésére.

— Dr Nagy Györgynek a végrehajtási novella ügyében tartott beszédének folytatása mai számunkból térszűke miatt maradt ki.

— A székelyudvarhelyi mandátum cím alatt, a „Budapesti Hírlap” vasárnapi számában azt írja, hogy dr Kovács Albertet, Székelyudvarhely városi országyűlési képviselőjét, legközelebb Marosvásárhelyre közjegyzővé nevezik ki. Kovács utódjául Solymossy Endre kollegiumi tanárt tanárt emlegetik, ki régi tagja a függetlenségi pártnak.

— Nagy művészeti cabaret-előadást hirdetett szombat estére Hevess Béla szintársulatának három itt maradt tagja, melyről utólag kiderült, hogy nagy sem volt, művészi sem volt, jótékony sem volt, hanem minden tekintetben az ígéreten és várakozáson alól maradt. Egyes számok elmaradtak, néhány műkedvelő nem működött és a kevés izléssel megválasztott énekszámokat is csak két szál cigánykísérte. A társulatnak még itt időző néhány tagja pedig szaporította a nem igen nagy számban megjelent közönséget; melynek nagyobb része most inkább a díjbirkózások izgalmas lefolyásában találja műzülésének kielégítését. Mindamellett kíváncsian várjuk az eredményt, mennyi jutott az előadásból a jótékony célra: az árva színész gyermekek számára?

— A komló. A komlótermelő szak-tanár jelentése szerint, az erdélyi részekben a korábbi fajtájú komlók már június végére kivirítottak; pár helyen a komlóbolha kizöldülés ide-

jén rágta le a hajtások fejét, de utóbb az idején érkező nyárelejei eső leverte a bolhát és gyorsan fölsegítette a másodlagos hajtásokat. A komló általán Erdélyben kielégítő, sok helyen jó termést ígér.

— Magyar iparpártolás. Tömeges tintát és papírt és még több ügyszertet pazaroltunk már a magyar iparpártolás érdekében. mely mint sok egyéb egészséges eszme, az elolvasás után mindjárt feledésbe is megy. Sajátságos és sajnálatos jellemvonása az a mi magyar fajunknak, hogy a milyen könnyen lelkesedik ép olyan hamar felejt, csak szóval: hogy nálunk minden csak fellobbanó szalmaláng. Nem is arról akarunk itt most beszélni, hanem inkább arról a szomorú eljárásról, melyben a nagy garral hirdetett helyi iparkiallítások — a kiállítók nagy részét — illetik, sőt jelentékenyen megkárosítják; alig van olyan kiállítás, a honnan a szegény iparosok licéretre méltó ambícióival elküldött tárgyak a megfelelő számban és eredeti állapotban pontosan visszaküldetnének, vagy pedig az elveszett, elkallódott tárgyakért bármi kárpótlásban is részesítenének. Így történt az a husvét hetében tartott szatmári kiállítás alkalmából is, melyet a Lorántffy Zsuzsanna-egylet rendezett és a melyről a többiek között Salamon Kálmán faszobrászunk ugy kapta vissza a kiállított tárgyakat hogy azokból a három legértékesebb darab száz K értéken felül hiányoztak, csak 3—4-szeri ajánlott levelezésre kapta aztán azt a megnyugtató választ: „hogy a tárgyak hiány nélkül küldettek vissza”. Most már aztán keresheti a kártérítést, mikor a kárnak nem akad gazdája és szegény ember sorsát holdog Isten birja! És ez nem az első eset és nem is áll páratlanul. Igy fest a mi híres iparpártolásunk a valóságban?

— Elfajult a székely vér! Ezt leginkább az bizonyítja, hogy a közönségünk nagy öröme most folyó díjbirkózó versenyen kitűzött díjakra eddig még egy székely ember sem pályázott. Jobban is szeretjük így, mert a székely virtus csakugyan nem való komédiás bódéba; szívesen átengedjük a babért a nemzetközi bajnokoknak.

Szerkesztői üzenetek.

K. B. N. Bocsanán; tevéds volt; helyre pótoltuk.

Kiadja: Betegh Pál könyv- és újság kiadó intézete.

Hirdetmény.

A székelykereszturi ref. egyház az 1908. évi március hó 22-én kelt 2 számú jegyzőkönyve alapján elhatározta a régi torony felemelését, új tető szerkezettel való elkészítését és újra fedését 7953 korona 13 fillér összeg erejéig.

A fentemlített munka kivételének biztosítása céljából az 1908. évi július hó 12-ik napjának délutáni 2 órájára a régi iskola helyiségében hirdetett és megtartott versenytárgyalás eredményre nem vezetvén az egyház folyó hó 12-én kelt 8. számú határozata alapján 1908 július 26-ik napjának délutáni 2 órájára új zártajánlati versenytárgyalást hirdet.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (a költségvetéssel együtt) a

kitűzött nap d. u. 2. órájáig a nevezett hivatal helyiségében annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe vételni nem fognak.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5 százaléka annak megfelelő bánatpénz (vagy a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb. történeti letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó).

A szóban forgó munkára vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek Mántó György tanító urnál naponként megtekinthetők.

Az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenként 30 filléért ugyanott megszerezhető.

Kelt Székelykeresztúron, 1908. év július 12-én.

Farkas Mózes Karácson István
megyebíró. ref. pap.

Nyilt-tér.*

Sz. 2643—907. Bftő.

Ó Felsége a király nevében!

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint büntető bíróság, a Graffius Károly kir. törvényszéki bíró elnökele alatt dr. Harmath Jenő kir. törvényszéki bíró, Bardocz Árpád kir. törvényszéki albíró, valamint dr. Péter Sámuel kir. törvényszéki aljegyző mint jegyzőkönyvvezető részvevője mellett, a marosvárhelyi kir. ítélőtáblának 1907. évi 1604. B. szám alatt kelt vádhatározatában Gálffy Kálmán ellen rágalalmazás vétsége miatt foglalt vád fölött a kir. törvényszéknek 1907. évi 2220. szám alatt kelt végzése folytán dr. Elekes Dénes ügyvéd, mint magánvádló képviselőjének a szabadlábban levő vádlottnak dr. Révffy Zoltán kir. ügyésznek és Jánosi Gyula ügyvéd, mint védőnek jelenlétében 1907. évi október hó 5-én Székelyudvarhelyen megtartott nyilvános főtárgyalás alapján, a vád és védelem meghallgatása után következőleg **ítélt**: a kir. törvényszék

Gálffy Kálmán 45 éves unitárius, nős, vagyonos, főszolgabíró, székelykeresztúri lakos vádlottat a B. P. 258. §-ába ütköző s a 259. §. szerint büntetendő rágalalmazás vétségének vádjá és következményei aól a B. P. 326. §. 1. pontja alapján felmenti és kötelezi főmagánvádlót, hogy 21 K büntügyi költséget, a helybeli kir. ügyészséghez 15 nap alatt különböző végrehajtás terhe mellett megfizessen.

Kötelezi továbbá főmagánvádlót, hogy 104 K eljárási költséget a fenti idő és jogkövetkezmény terhe alatt vádlottnak megfizessen.

Jánosi Gyula ügyvéd költségét saját felével szemben 76 koronában állapítja meg,

Indokok:

Főmagánvádló vádlott ellen a Btk. 258. §-ában írt s a Btk. 259. §-a szerint minősülő rágalalmazás vétsége címén a „Székely-Udvarhely” című lap 1906. évi augusztus 2-án megjelent 60-ik számának nyilt-téri rovatában közzétett nyilatkozatban foglalt következő kifejezések miatt emelt panaszt.

Kobátfalván folyó évi július 22-én dr. Gyarmathy, dr. Kállay képviselők dr. Jakabházi egyetemi m. tanár és az én védnökségem alatt zártkörű táncmulatság rendeztetett. Ezen a mulatságon mint mindig, úgy most is Székelykeresztúr, Gyagy s a Nyikó vidéke intelligenciája képviselve volt. Erre a mulatságra meg lett hívva tarcsafalvi Pálffy Dénes nagybirtokos is. Az öreg ur azonban bizonyos idő óta azt az izetlen eljárást követte, hogy úgy Székelykeresztúr, mint a

* E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

vidéken rendezett zártkörű mulatságokba a kocsisának leányát, ki házában cseléd vagy nem tudom minő szerepet tölt be, küldötte el.

Ez a „nő” kinek Daniel ur sem kapott címe és állása kifejezésére más kifejezést csak „nő” a múlt évben Kobátfalván rendezett mulatságot részben nem becses megjelenésével szétzavarta s hogy ez az én védnökségem alatt is álló táncmulatsággal meg ne történjék, előre meg lett ízenve a „nőnek”, hogy ne jöjjön a mulatságra, mert helye ott nincs; de a nő lovagjai tanácsára még is eljött. Ezt látva, tettem egy megjegyzést egyik barátomhoz intézve a szót, oly hangosan, hogy a nő is meghallhassa.

A mint kiakartam kerülni a botrányt, ép úgy nem vagyok hajlandó lovagiaszkodni a kocsis leányáért, a „nőért”

Vádlott beismerte, hogy a kérdéses „nyilt-téri” cikket ő fogalmazta és tetette közzé a „Székely Udvarhely” című újságba, egyuttal kijelentette, hogy azért a felelősséget elvállalja.

Védekezésül azt hozza fel, hogy bár igaz az, hogy a cikket sértettre vonatkoztatva írta s az abban használt „a nő” kifejezés alatt is őt értette, de neki sértettet meggyalázni, megbecsteleníteni szándéka nem volt, hanem csak tisztázni akarta magát a nagy közönség előtt, az ifj. Daniel Lajos által közzétett támadó nyilatkozat tekintetében.

A kir. törvényszék vádlott ezen védekezését elfogadta, mert bár kétségtelen, hogy a cikkben foglalt sérelmezett kitételek sértettre vonatkozólag gyöngédtelen és udvariatlan alakban kiesnylő vélemény nyilvánítást tartalmaznak, de ezek sem meggyalázóknak, sem megbecstelenítőknak nem tekinthetők, sem pedig oly tényállításokat nem foglalnak magukban, amelyeknek valódisága esetén sértett ellen a bünvádi eljárás megindítására ok volna, avagy sértettet a közmegevetésnek tennék ki.

Eme kitételek a Kobátfalván lefolyt táncmulatságon állítólag elkövetett becsületsértéssel sem hozhatók kapcsolatba, mert sértettre vonatkozólag a „nő” kifejezést a védelmezőjeként fellépett mostoha unokája ifj. Daniel Lajos használta első ízben a vádlott ellen intézett fennebb említett támadó cikkben s miután a vád tárgyává tett cikkben vádlott ifj. Daniel Lajosnak válaszolt: „a nő” kitévelt vádlott is használhatta, a nélkül, hogy ezzel sértettet meggyalázta volna s tehette ezt annyival is inkább, mert elfogadható vádlott azon védekezése, hogy ezen általános kitévelt azért használta, hogy sértett nevét ne hurcolja a nagyközönség előtt.

Ama kifejezés „nem tudom minő szerepet tölt be” bár az adott esetben maliciózus, de nem becsületsértő.

Azon kitételek pedig, hogy „a múlt évben Kobátfalván rendezett táncmulatságot részben nem becses megjelenésével szétzavarta”, továbbá, hogy „meg lett ízenve a nőnek, hogy ne jöjjön a mulatságra, mert ott helye nincsen, de a nő lovagjai tanácsára még is eljött” szintén nem meggyalázók és sértettet a közmegevetésnek nem teszik ki, mert sértett maga is azt vallotta, hogy írásbeli meghívót nem kapott s ílyet csak mostani férje kapott volt, kivel azon időben házasságon kívül együtt élt és csupán Osváth Árpád joghallgató szóbeli meghívására jelent meg a kérdéses táncmulatságon; s így a meghívásra vonatkozó ezen kitételek a valódiságnak megfelelnek s azokat meggyalázóknak még valótlanságuk esetében sem lehetne tekinteni.

Annak kifejezése pedig, hogy sértett megjelenése vádlottra nem volt becses, legfeljebb gorombaság és az, hogy megjelenésével a mulatságot szétzavarta valódiság esetében sem állapítja meg sem a rágalalmazás, sem a becsületsértés vétségének tényálladékát.

Ezért vádlottat a terhére rótt büncselekmény vádjá és következményei alól fel kellett menteni.

A kir. törvényszék a főtárgyalás rendén a bizonyítás kiegészítésül főmagánvádló által előterjesztett azon kérelmet, hogy Osváth Árpád tanu kihallgattassék, azért mellőzte, mert sértett maga elismerte, hogy a kérdéses táncmulatságra írásbeli meghívót nem kapott.

Főmagánvádló a büntügyi átalányból előlegezett büntügyi költség és a védelemmel járó költségek megfizetésére a B. P. 483. §. 2. bekezdése alapján volt kötelezendő.

A kir. törvényszék, mint büntető bíróságnak Székelyudvarhelyt, 1907. évi október hó 5-én tartott nyilvános főtárgyalási üléséből

Dr. Bodolla Gábor, Pavelka János,
főtárgyalási elnök. t. jegyző,

87—1908. B. sz. Hiv. másolat.

Ó felsege a király nevében!

A marosvárhelyi királyi ítélőtábla, rágalalmazás vétsége miatt vádlott Gálffy Kálmán ellen folyamatba tett büntület, melyben a székelyudvarhelyi kir. törvényszék 1907. évi október hó 5-én 2643. szám alatt ítéletet hozott, fő magánvádló és képviselője fellebbezése folytán, 1908. évi január hó 15-én tartott nyilvános felelbiteli főtárgyaláson, melyben Dobai Albert tanácselnök, Jakab Rudolf, Nagy Elek, Boeskor Antal és Keczer Gyula ítélő bírák vettek részt, a vád képviselőjében Dr. Fenyvesi Soma ügyvéd magánvádló képviselője járt el, viszont a vádlottat Dr. Sárkány Miklós védő képviselte, a jegyzőkönyvet pedig Kusztrich János tanácsjegyző albíró vezette, a vád és védelem meghallgatása után vizsgálata alá vevén, a következőkben

ítélt.

Az első bíróság ítéletét a Bp. 423 §-a második bekezdése értelmében a 385 §. 1. a) pontja alapján megsemmisíti, s Gálffy Kálmán vádlottat, ki 46 éves, unitárius vallású, nős, 5 gyermek atyja, vagyonos, főszolgabíró, a Pálffy Dénesné Hajló Erzsébet sérelmére elkövetett a Btk. 258 §-ába ütköző s 259 §. szerinti büntetendő nyomtatvány útján elkövetett rágalalmazás vétségében melyet az által követett el, hogy a „Székely-Udvarhely” című lap 1906. évi augusztus 2-án megjelent 60-ik számának nyilt-téri rovatában közzétett nyilatkozatban sértett nőről a következőket írta: „Kobátfalván f. évi július 22-én Dr. Gyarmathy, Dr. Kállai képviselők, Dr. Jakabházy egyetemi m. tanár és az én védnökségem alatti zártkörű táncmulatság rendeztetett. Ezen mulatságra mint mindig, úgy most is Székelykeresztúr, Gyagy s a Nyikó vidéke intelligenciája képviselve volt. Erre a mulatságra meg lett hívva Tarcsafalvi Pálffy Dénes nagybirtokos is.

Az öreg ur azonban bizonyos idő óta azt az izetlen eljárást követte, hogy úgy Székelykeresztúr, mint a vidéken rendezett zártkörű mulatságokba kocsisának leányát ki a házában cseléd vagy nem tudom minő szerepet tölt be, küldötte el.

Ez a „nő” kinek Dániel ur sem kapott címe és állása kifejezésére más kifejezést csak „nő” a múlt évben Kobátfalván rendezett mulatságot részben nem becses megjelenésével szét zavarta, s hogy ez az én védnökségem alatt is álló táncmulatsággal meg ne történjék, előre meg lett ízenve a „nő”-nek, hogy ne jöjjön a mulatságra, mert helye ott nincs, de a nő lovagjai tanácsára még is eljött. Ezt látva, tettem egy megjegyzést egyik barátomhoz intézve a szót, oly hangosan hogy a „nő” is meghallhassa.

A mint ki akartam kerülni a botrányt, ép úgy nem vagyok bajlandó lovagiaszkodni a kocsis leányáért a „nő”-ért.

Büncsnek mondja ki, s ezért a 259 §. alapján a 92 §. alkalmazásával elítéli az 1892. évi XXVII. t. c. 3-ik §-ában megjelölt célokra fordítandó s 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett a székelyudvarhelyi kir. ügyészséghez befizetendő s behajthatatlanság esetén öt (5) napi fogházzal helyettesítendő ötven (50) korona fő, és két (2) napi fogházzal helyettesítendő husz (20) korona mellék pénzbüntetésre.

Kötelezi vádlottat, hogy 21 korona büntügyi költséget az államkincstárnak a székelyudvarhelyi kir. ügyészséghez valamint főmagánvádlónak eddigi eljárási képviselői és fellebbezési és mai képviseltetési költségeiben 380 koronát 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett fizessen meg.

Dr. Elekes Dénes ügyvédnek saját felével szemben dija 280 koronában állapittatik meg.

Az első bíróság ítéletének Jánosi Gyula ügyvéd díjának megállapítására vonatkozó rendelkezését a kir. ítélőtábla nem érinti.

Végül az 1848. évi XVIII. t. c. 35 §-a alapján kötelezi a „Székely-Udvarhely” című lap tulajdonosát és kiadóját, hogy a jelen ítéletet indokaival együtt jogerőre emelkedése után az említett lapban a bpr. 574 §-ának utolsó bekezdésében előírt módon közzé tegye.

Indokok:

Vádlott a főtárgyaláson beismerte, hogy a rendelkező részben leírt nyilt-téri nyilatkozatot ő írta s az abban említett nő alatt főmagánvádlót értette s azzal védekezik, hogy ő fő magánvádlót sérteni nem akarta és hogy magát az ifj. Dániel Lajos által hirtlap útján történt megtámadása folytán a közönséggel szemben akarta tisztázni.

A kir. ítélőtábla vádlottnak azt a védekezését nem fogadta el, mert sem a becsületsértés sem a rágalalmazás megvalósításához, sem különös sem általános sértési szándék nem kívántatik meg, hanem elég ha a tettes tudja, hogy a használt kifejezések meggyalázók, és az állított tények olyanok, melyek valódiságuk esetén a bünvádi eljárás megindításának okát képeznek, vagy az illetőt közmegevetésnek tennék ki.

A kir. ítélőtábla a nyilatkozatban foglalt alábbi kifejezésekből az első bíróság felfogásától eltérőleg részint oly kifejezéseket talált, melyek meggyalázók, részint oly tényállításokat melyek alkalmasok arra, hogy fő magánvádlót — azok valódisága esetén — a közmegevetésnek kitegyék.

Már maga az a körülmény, hogy vádlott nyilatkozatában, midőn fő magánvádlóról mint nőről beszél s e szót nő mindig idézőjel („—”) közé teszi, azt látszik mutatni, hogy vádlott főmagánvádlót kiesnyelni, meggyalázni törekszik, s ki is fejezi hogy más kifejezést reá alkalmazni mint csak „nő” nem tud. E kifejezés tehát a nyilatkozat többi tartalmával összevetve, s azokkal összefüggésben főmagánvádlóra meggyalázó.

Ama kifejezésekben, pedig, mely szerint vádlott nem tudja, hogy főmagánvádló Pálffy Dénes házában „cseléd vagy minő szerepet tölt be” tényállítás, még pedig oly tényállítás, foglaltatik, mely főmagánvádló női jellemére női becsületére alkalmas homályoskövetkeztetéseket levoonni. Mely következtetése megkönyvitése végett vádlott nyomban utánna teszi idéző jel között, hogy „csak nő”.

Hasonlólag tényállítások, midőn vádlott főmagánvádlóról azt írja, hogy a múlt évben rendezett mulatságot nem becses megjelenésével szét zavarta, és továbbá, hogy meg lett neki ízenve, hogy ne menjen a mulatságra, mert ott neki helye nincs. Ez állítások mindenesetre olyanok, melyek a nyilatkozat egész tartalmát annak irányát tekintve al-

kallmasok fő magánvádlót női becsületében megtámadni s őt a közmegegyezésnek kitenni.

Ezeknél fogva a kir. ítélőtábla vádlottal szemben tekintettel arra, hogy a becsületsértés az ugyanazon alkalommal elkövetett rágalmaszás vétségébe bele olvad:

Az első bíróság ítéletét megsemmisítette s vádlottat a rágalmaszás vétségében bűnösnek mondotta ki.

A büntetés kimérésénél enyhítő körülményül véteztet, hogy vádlott előbb híriapilag megtámadtatott, s erre irta a nyilatkozatot, továbbá büntetlen előélete, nagy családja miatt is súlyosító körülmény hiányában a Btk. 92 §-a alkalmaztatott.

A főmagánvádló képviselője részéről a bizonyítás kiegészítés tárgyában hozott végzés ellen bejelentett perorvoslat vádlott elítélésétől folytán tárgyalanná vált.

A költségekre vonatkozó rendelkezés a Bp. 479. 480. §§-ain alapszik.

Kelt Marosvásárhelyen 1908 évi január hó 15-ik napján.

Ternovszky Béla *Jakab Rudolf*
elnök. elnök.

4214—B. 998. szám.

Hivatalos másolat.

Ő Felsője a király nevében!

A m. kir. Curia rágalmaszás vétsége miatt vádlott Gálffy Kálmán ellen a székelyudvarhelyi kir. törvényszék előtt folyamatba tett s ugyanott 1907. október 5-én 2643 szám alatt, a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla által pedig Páffy Dénesné szül. Hajdó Erzsébet főmagánvádló főlebbezésére 1908. január hó 15-én 87. szám alatt elintéztett bűnvádi pert, a védő és a vádlott semmisségi panasza folytán 1908. évi június hó 2-ik napján tartott nyilvános tárgyaláson, melynél Sebestyén Mihály tanácselnök, Dr. Neuberger Ignác, Onaciú Sándor, Garam Jenő, Dr. Verovác Gyula, Ráth Zsigmond, Dr. Perjessy Mihály ítélőbírák vettek részt, a jegyzőkönyvet pedig Dr. Mariska István kir. járásbíró tanácsjegyző vezette, a koronaügyész és a védő meghallgatása után vizsgálat alá vevén, következő

ítéletet hozott.

A semmisségi panaszoknak a Bp. 385. §. 1. a) és c) pontjaira alapított része elutasítatik, azoknak a Bp. 385. §. 1. b) pontjára fektetett része azonban alaposnak találtván, a kir. ítélőtábla ítéletének a vádlott terhére rótt cselekmény minősítéséről és ezzel kapcsolatban a büntetés kiszabásáról rendelkező része is a Bp. 437. §-ának harmadik bekezdése értelmében a Bp. 385. §. 1. b) pontja alapján megsemmisítetik, a vádlott terhére rótt cselekmény a Btk. 261. §-ába ütköző, nyomtatvány útján elkövetett becsületsértés vétségének minősítetik, és vádlott ezért a Btk. 261. §-ának második tétele alapján a Btk. 92. §-ának alkalmazásával, a kir. ítélőtábla ítéletében megjelölt célokra és jogkövetkezmények terhe alatt fizetendő harminc (30) korona mint fő és tíz (10) kor. mint mellék pénzbüntetésre ítéltetik, mely pénzbüntetés behajthatatlanság esetében a Btk. 53. §. alapján három (3) és illetve egy (1) napi fogházbüntetésre változtathatók át.

Indokok:

A kir. ítélőtábla ítélete ellen a védő, a vádlott csatlakozásával semmisségi panaszt jelentett be a Bp. 385. §. 1. a), b) és c) pontjai alapján és az írásban is indokoltatott.

Tekintve azonban, hogy a kir. ítélőtábla által elfogadott és a Bp. 437. §. első bekezdése szerint a kir. Curia határozatának is alapul szolgáló tények szerint, vádlott a „Székelyudvarhely” című lap 1906. au-

gusztus 2-án megjelent 60. számának nyílt téri rovatában közzétett nyilatkozatban a főmagánvádlóról azt tette közzé: „hogy a Kobátfalván rendezett táncmulatságra meglett hiva tarcsafalvi Páffy Dénes nagybirtokos is, de az öreg ur bizonyos idő óta azt az izetlen eljárást követte, hogy a zártkörű mulatságokhoz kocsisának leányát, ki a házában cseléd vagy nem tudom minő szerepet tölt be, küldötte el. Ez a »nő« a múlt évben Kobátfalván rendezett mulatságot nem becses megjelenésével szétzavarta, és hogy ez, az ő (a vádlott) védoöksége alatt is álló táncmulatsággal megne történjék, előre meg lett ízeve a »nőnek«, hogy ne járjon a mulatságba, mert helye ott nincsen, — de a nő lovagjai tanácsára mégis eljött. Ezt látva, egy megjegyzést tett egyik barátjához, oly hangosan, hogy a »nő« is meghallhassa.

A mint ő (a vádlott) ki akarta kerülni a botrányt, ép úgy nem hajlandó lovagiaszkodni a kocsis leányáért a »nőért«.

Tekintve, hogy e nyilatkozatban a fennebbiek szerint a főmagánvádlóra vonatkozó meggyalázó kifejezések foglaltatnak, és ehhez képest a kir. ítélőtábla a bűncselekmény tényálladéka felismerésében és megállapításában, figyelemmel a Btk. 261. §-ában jogilag nem tevedett:

a semmisségi panaszoknak a Bp. 385. §. 1. a) pontjára alapított részét, mint alaptalan, a Bp. 437. §. negyedik bekezdése értelmében elutasítani kellett.

Szintgy elutasítandó volt a semmisségi panaszoknak a Bp. 385. §. 1. c) pontjára fektetett része is, mint alaptalan, azért, mert a kir. ítélőtábla nem állapított meg oly tényt, melyből következtethető volna, hogy a vádlott állításának célja a jogos magánérdek megóvása volt, és illetve egyáltalában nem ismert fel valószínű a büntetőségi vagy a bűnvádi eljárás megindítását kizáró ok alapjául szolgálható tényeket.

Azonban a semmisségi panaszoknak a Bp. 385. §. 1. b) pontja alapján használt része alaposnak találtatott, mert a közzétett nyilatkozatban foglalt kifejezések a főmagánvádlóra nézve meggyalázók ugyan, de nem tartalmazznak sem egyenként, sem összeségükben semmiféle határozott tény, hiányzik tehát a Btk. 258 §-ában a rágalmaszás tényálladékaéhoz megkívánt egyik lényeges ismérv: ez okból a kir. ítélőtábla ítéletének a cselekmény minősítésére vonatkozó részét és ebből folyóan a büntetés meghatározó részét is, a Bp. 385. §. 1. b) pontja alapján megsemmisíteni és e tekintetben a Bp. 437. §. harmadik bekezdéséhez képest ugya minősítésre valamint a büntetésre nézve az utóbbinál a kir. ítélőtábla ítéletében felsorolt nyomatékos enyhítő körülmények folytán a Btk. 92. §-a alkalmazásával a törvénynek megfelelő új ítéletet hozni kellett.

Kelt Budapest, 1908. évi június hó 2-án.

Dr. Neuberger Ignác sk.
elnök.

Bernáth Géza sk.

Szám 1987—908. bftő.

Végzés.

Ezen II—III-ad bírói ítélet érdekelte felekkel közöltetik azzal, hogy „Székelyudvarhely” című lap kiadója és tulajdonosa köteles 2643—907. bftő. sz. I-ső, 87—908. B. sz. II-od és 4214—908. bftő. sz. III-ad bírói ítéletet a B. P. 574. §-ának utolsó bekezdése értelmében a legközelebb megjelenő számban közzé tenni.

A kir. törvényszék, mint büntető bíróságnak Székelyudvarhelyen 1908. évi július hó 4-én tartott üléséből.

Pávelka János, *Dr. Bodolla,*
t. jegyző. elnök.
(P. H.)

HIRDETÉSEK

A hirdetések gondos átolvasása önnek valószínűleg hasznára lesz!

Kiadó lakás. Egy szép szoba beutatorozva kiadó Bem-utca 10. szám alatt. Kassay F. Gyulánál.

BOR!

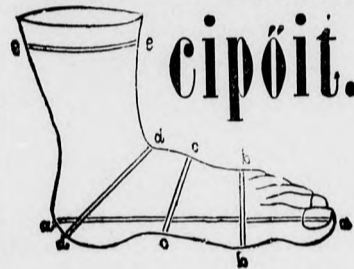
Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Minden kényelmet

magában foglal és azért számos elismeréssel halmozzák el férfiak, nők és gyermekek részéről

Mercz Károly
cipésmester
legújabb rendszerű



A fennebbi ábra szerint pontos mértékűvel, esetleg jól találó viselt cipő után **vidéki megbízásokat is gyorsan és pontosan teljesít.**

Az összes rendeléseket szélmélyesen intézi és készítményeiért teljes felelősséget vállal.

Ropogós cseresznyét.

Élvezésre és befőzésre; Pösmétét (egreszt) nagy szeműeket postakosaraként 2 K 40 f.; füveszemű nagy meggyet befőzésre és rétesbe 3 K; kajszin barack romok szép példányok június 15-től szállítva, befőzésre és lekvárnak való 2 K 40 f.; Főzélék vegyesen, u. m.: ugorka, tök, fejes- és kelkáposzta, cukorborsó, vajbáb, kalaráb, zöldpaprika carliott postakosaraként 2 K 80 fillér. Ismét-eladónak külön árajánlat.

Gyümölcskivitel 155. Csongrád.

Sz. 242—908, kj.

Árverési hirdetmény.

Alólírott által közhírré tétetik, hogy Daniel Károly volt szentegyházásfalvi lakos hagyatékát képező 2000 véka buza, zab, árpából álló gabonaneműek **1908. július hó 19-én** Gál Ilka lakásán irt napon délután 2 órakor készpénzfizetés mellett elfognak adatni.

Kikiáltási ár:

Buzának vékája 3 korona.

Zabnak vékája 1 korona.

Árpának vékája 1 korona 60 fillér.

Folytatólagos árverés, ugy a két benzin-motoros gépre, mint a többi ingóságokra nézve

1908. július hó 26-ik napjának délután 2 órájára

tűzetik ki. — A benzin motoros cséplő gépek kikiáltási ára egyiknek 3000 korona, másiknak 4000 korona.

Bánatpénz 10 százalék.

Szentegyházásfalva, 1908. július hó 12-én.

Menyhárt János,

kjegyző.

A székelykereszturi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóságtól.
3784—908. tkvi. sz.

Hirdetmény.

A nm. m. kir. igazságügyminiszter 1906. július hó 6-án 14114—906. I. M I sz. alatti rendeletével elrendelte, hogy a székelykereszturi kir. járásbíró-ság, mint tkvi. hatóságához tartozó Csekefalva község telekkönyveiben felvett mindazon ingatlanokra nézve, amelyre az 1886. évi XXIX., 1889. évi XXXVIII. és 1891. évi XVI. t. cikke a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése foganatosíttassék.

E célból a helyszíni eljárás Csekefalva községben 1908. évi augusztus hó 18. napján fog kezdődni.

Ennélfogva felhívom:

1. Mindazok, kik a telekkönyv-könyvekben előforduló bejegyzésekre nézve indokolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi. hatóság kiküldöttje előtt a kitézett határon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

2. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átirásra a 1886. évi XXIX. t. c. 15—18. §§. és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, vagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek.

3. és azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve ugyanazon az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezék, illetve, hogy törlesési engedély nyilvánítása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Székhelykeresztur, 1908. évi július hó 13. napján

Graffius,
kir. tvszéki bíró.

1—3